

OPERACIJE V PORODNIŠTVU IN GINEKOLOGIJI

PREDAVANJE ZA ŠTUDENTE ECM

Prof. dr. Iztok Takač, dr. med., svetnik

OPERACIJE V PORODNIŠTVU

- biopsija horionskih resic
- kordocenteza
- amniocenteza
- zunanji obrat
- notranji obrat
- epiziotomija
- forceps
- vakuum ekstraktor
- carski rez

1. BIOPSIJA HORIONSKIH RESIC

- indikacije: kariotip, hemoglobinopatije, biokemične motnje, genopatije
- po 8. tednu nosečnosti
- transcervikalno ali transabdominalno
- pod kontrolo ultrazvoka (UZ)
- povečanje tveganja za splav: 2 %

2. KORDOCENTEZA

- **indikacije: kariotip, Rh izoimunizacija, zastoj rasti, virusne infekcije**
- **po 15. tednu nosečnosti**
- **transabdominalno**
- **pod kontrolo ultrazvoka (UZ)**
- **povečanje tveganja za splav: 1-2 %**

3. AMNIOCENTEZA

- **indikacije: kariotip, hemolitična bolezen, zrelost pljuč, biokemične preiskave, defekti nevralne cevi**
- **po 14. tednu nosečnosti**
- **transabdominalno**
- **pod kontrolo ultrazvoka (UZ)**
- **povečanje tveganja za splav: 0.5 %**

4. ZUNANJI OBROT

- obračanje ploda z manipulacijo skozi trebušno steno nosečnice.
- za spremembo medenične vstave v glavično ali prečne lege v vzdolžno
- tudi za drugega dvojčka, ki leži prečno, pred razpokom njegovega mehurja

5. NOTRANJJI OBRAT

- plod obrnemo z roko, ki jo uvedemo skozi dilatiran cerviks
- pri prečni legi drugega dvojčka po neuspelem zunanjem obratu
- je nevaren in težek, zato se opušča

6. EPIZIOTOMIJA

- **incizija perineja za povečanje introitusa**
- **z njo skrajšamo 2. porodno dobo**
- **v lokalni infiltracijski anesteziji**
- **mediolateralna epiziotomija**

INDIKACIJE ZA EPIZIOTOMIJO

- grozeča raztrganina perineja ali vagine
- zastoj poroda
- forceps
- fetalni distress
- medenična vstava
- izpad popkovnice
- predčasni (prematurni) porod

7. FORCEPS (PORODNE KLEŠČE)

- za trakcijo (včasih rotacijo) plodove glave
- indikacije:
 - zastoj poroda
 - maternalni distress
 - fetalni distress
 - predčasni porod
 - porod glave pri medenični vstavu

NEVARNOSTI PORODA S FORCEPSOM

- **MATI:** nevarnosti splošne anestezije, laceracije cerviksa, vagine ali perineja, postpartalna krvavitev, puerperalna genitalna infekcija
- **OTROK:** intrakranialna hemoragija, facialna paraliza, kefalhematom

8. VAKUUM EKSTRAKTOR

- kovinski ali plastični sukcijski zvon
- negativni tlak do 0.8 atm
- trakcija z uterinimi kontrakcijami
- indikacije:
 - zastoj poroda
 - fetalni distress
 - maternalni distress

NEVARNOSTI VAKUUM EKSTRAKCIJE

- nekroza skalpa**
- kefalhematom**
- subaponeurotični hematom**
- intrakranialna krvavitev**

9. CARSKI REZ (SECTIO CAESAREA)

- potencialno živega otroka porodimo skozi incizijo sprednje trebušne stene in maternice
- podobna operacija za porod mrtvega otroka je hysterotomija
- carski rez pri okoli 10 % porodov

INDIKACIJE ZA CARSKI REZ

- nepravilnosti porodnega kanala**
- nepravilne lege in vstave ploda**
- nepravilna aktivnost maternice**
- antepartalna krvavitev**
- drugi maternalni vzroki**
- fetalne indikacije**

TEHNIKA CARSKEGA REZA

transperitonealna operacija spodnjega segmenta s prečno incizijo maternice

NEVARNOSTI CARSKEGA REZA ZA MATER

- 4-krat višja umrljivost kot pri vaginalnem porodu
- zgodnji zapleti: nevarnosti anestezije, krvavitev, infekcija, postoperativni ileus, pljučna embolija
- kasni zapleti: ruptura brazgotine, intestinalna obstrukcija

NEVARNOSTI CARSKEGA REZA ZA PLOD

- depresija dihalnega centra z anestetiki
- dihalni problemi pri prematurnosti
- nepravilno ocenjena gestacijska starost
- intrakranialna poškodba pri ekstrakciji glave

OPERACIJE V GINEKOLOGIJI

- operacije zunanjega spolovila**
- vaginalne operacije**
- abdominalne operacije**

1. OPERACIJE ZUNANJEGA SPOLOVILA (VULVE)

- marsupializacija abscesa Bartholinijeve žleze**
- navadna vulvektomija**
- radikalna vulvektomija**

2. VAGINALNE OPERACIJE

- histeroskopija**
- dilatacija cerviksa in abrazija (kiretaža) maternice**
- konizacija**
- cerclage**
- colporrhaphia anterior (sprednja plastika)**
- colporrhaphia posterior (zadnja plastika)**
- vaginalna histerektomija**

3. ABDOMINALNE (SUPRAPUBIČNE) OPERACIJE

- laparoskopija**
- operacije jajcevodov**
- operacije jajčnikov**
- operacije maternice**

MARSUPIALIZACIJA ABSCESA BARTHOLINIJEVE ŽLEZE

- v lokalni infiltracijski anesteziji
- incizija abscesa
- šivi stene abscesa in kože vulve
- trak iz gaze 24 ur

NAVADNA VULVEKTOMIJA

- odstranitev struktur zunanjega spolovila
- indikacije:
 - VIN
 - vulvarne distrofije
 - pruritus vulve

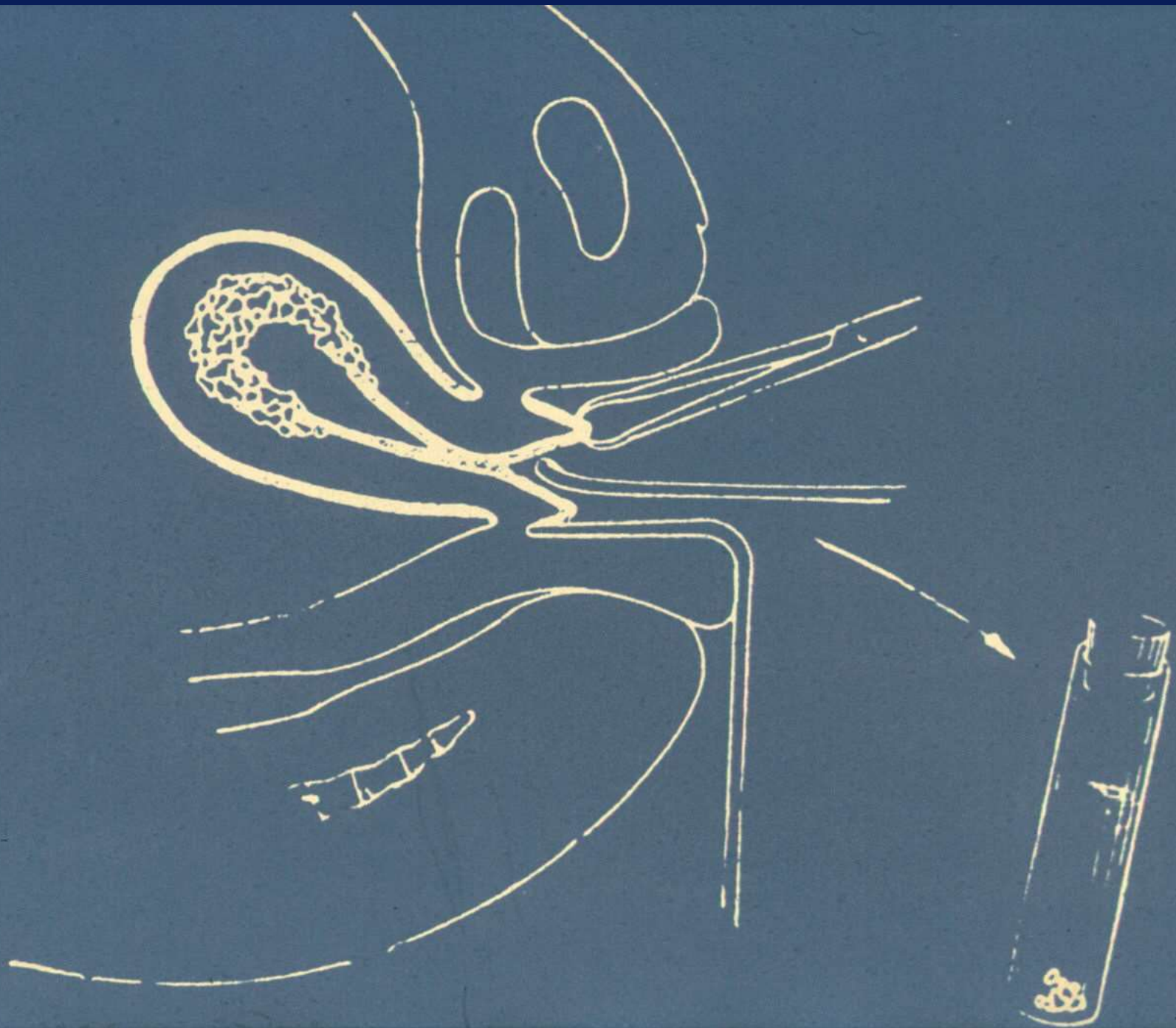
RADIKALNA VULVEKTOMIJA

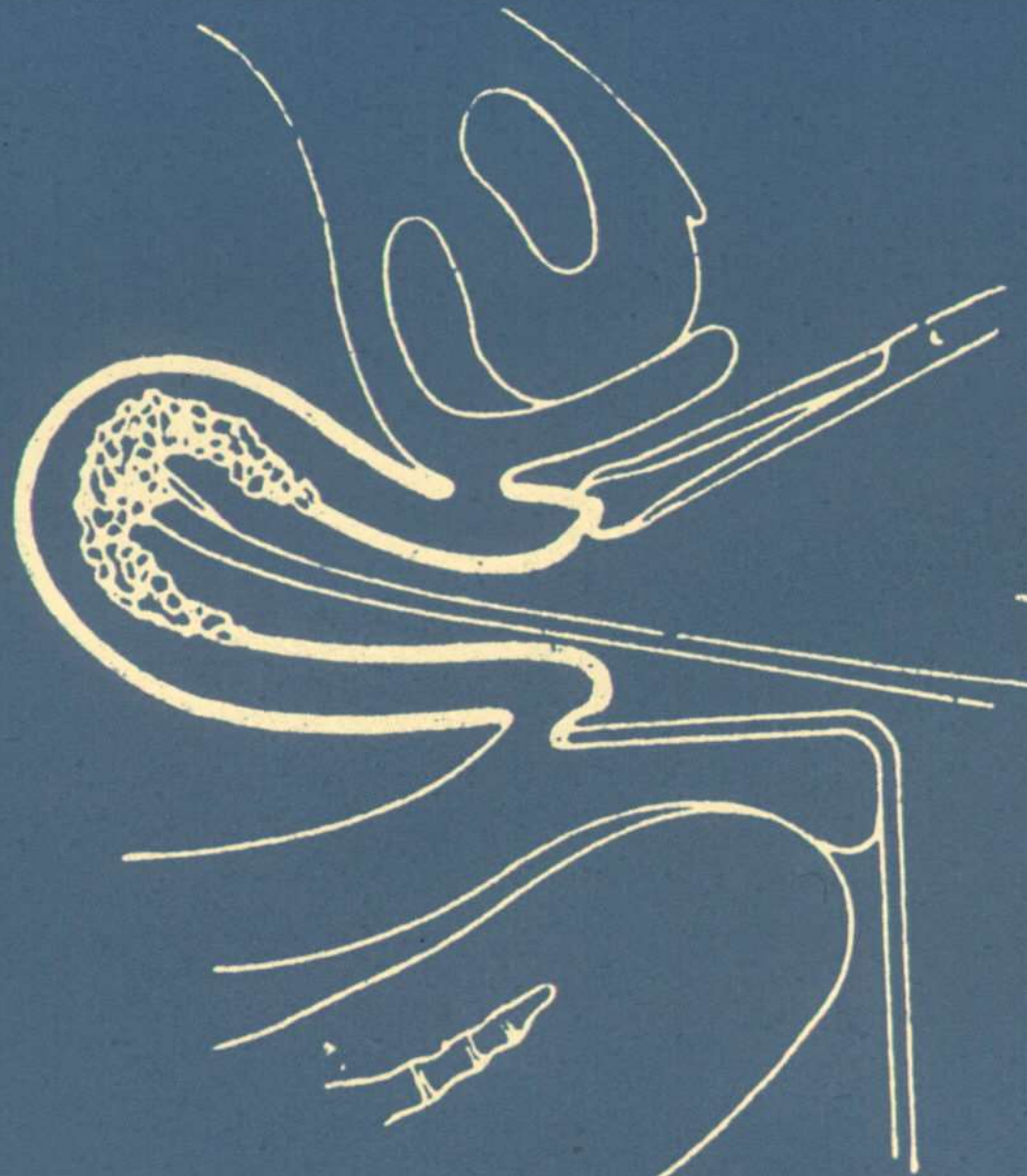
- odstranitev tkiva vulve do periosta in mišične fascije z obojestransko ingvinalno limfadenektomijo
- indikacija: karcinom vulve

DILATACIJA CERVIKSA IN ABRAZIJA (KIRETAŽA) MATERNICE

- DIAGNOSTIČNA: postmenopavzalna, postkoitalna, iregularna in pojačana krvavitev, biopsija endometrija, kultura na TBC

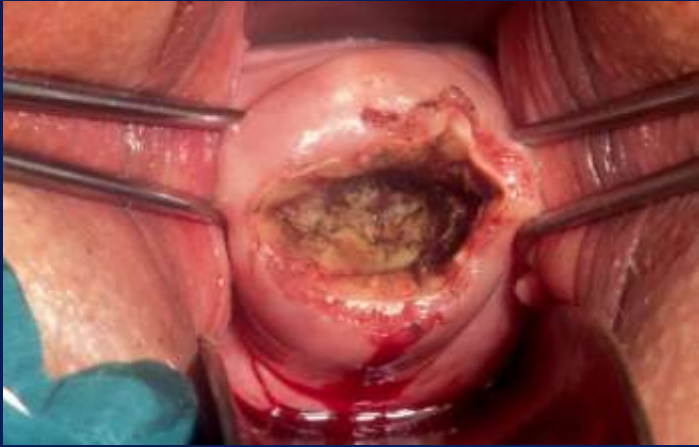
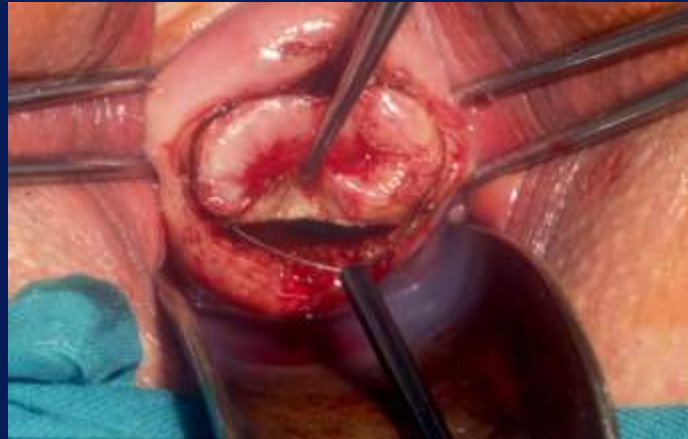
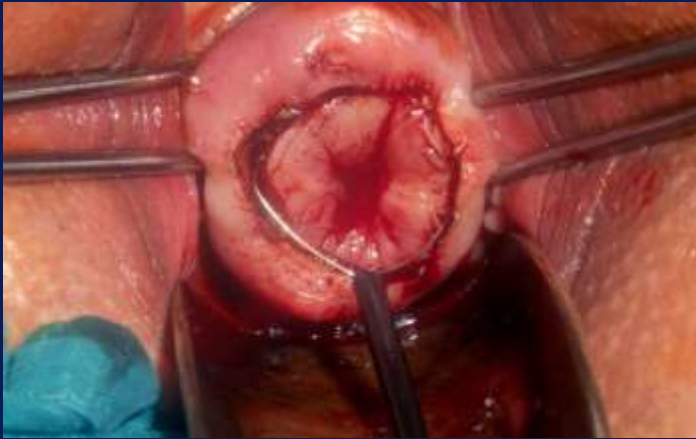
- TERAPEVTSKA: menoragija, iregularna krvavitev, endometrialni polip, abortus

KONIZACIJA

- izrezanje stožca materničnega vratu
- diagnostična in terapevtska
- indikacije: abnormalni citološki brisi, CIN 2 in 3, mikroinvazivni karcinom
- tehnika: šiv po Bagoviću, elektrokoagulacija po Scottu, diatermijska zanka (LLETZ)

CERCLAGE

- **za korekcijo cervikalne inkompetence**
- **od 12. do 24. tedna nosečnosti**
- **neresorbilni šivalni material**

COLPORRAPHIA ANTERIOR

(sprednja plastika)

- **izrežemo trikotnik vaginalne kože pod zunanjim ustjem uretre do cerviksa**
- **zašijemo pubocervikalno fascijo**
- **zašijemo vagino**
- **indikacije: cistokela in cistouretrokela z ali brez stresne inkontinence**

COLPORRAPHIA POSTERIOR

(zadnja plastika)

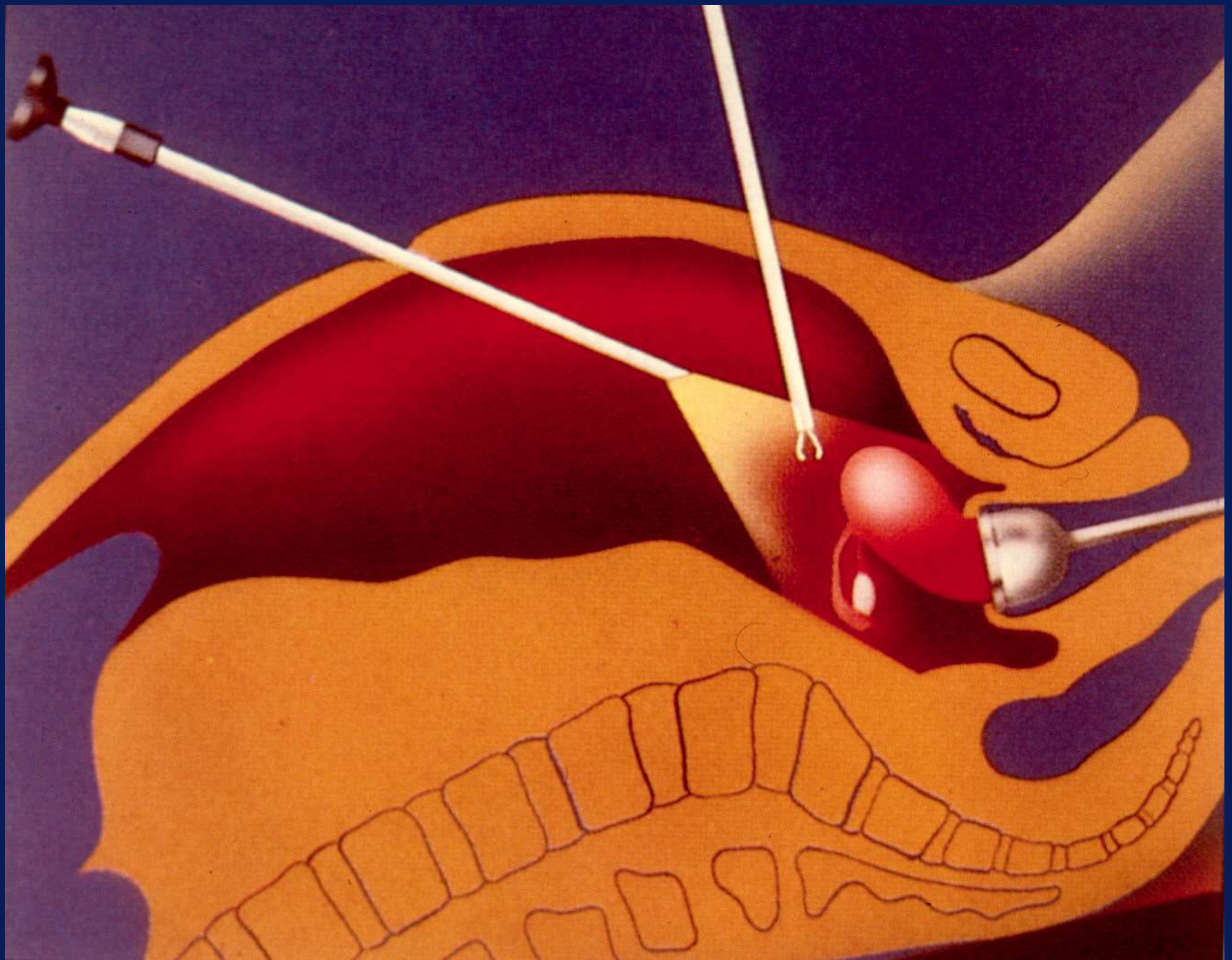
- **izrežemo trikotnik vaginalne kože z bazo v introitusu in vrhom v sredini vagine**
- **približamo oba levatorja**
- **zašijemo vagino**
- **indikacije: rektokela ali enterokela**

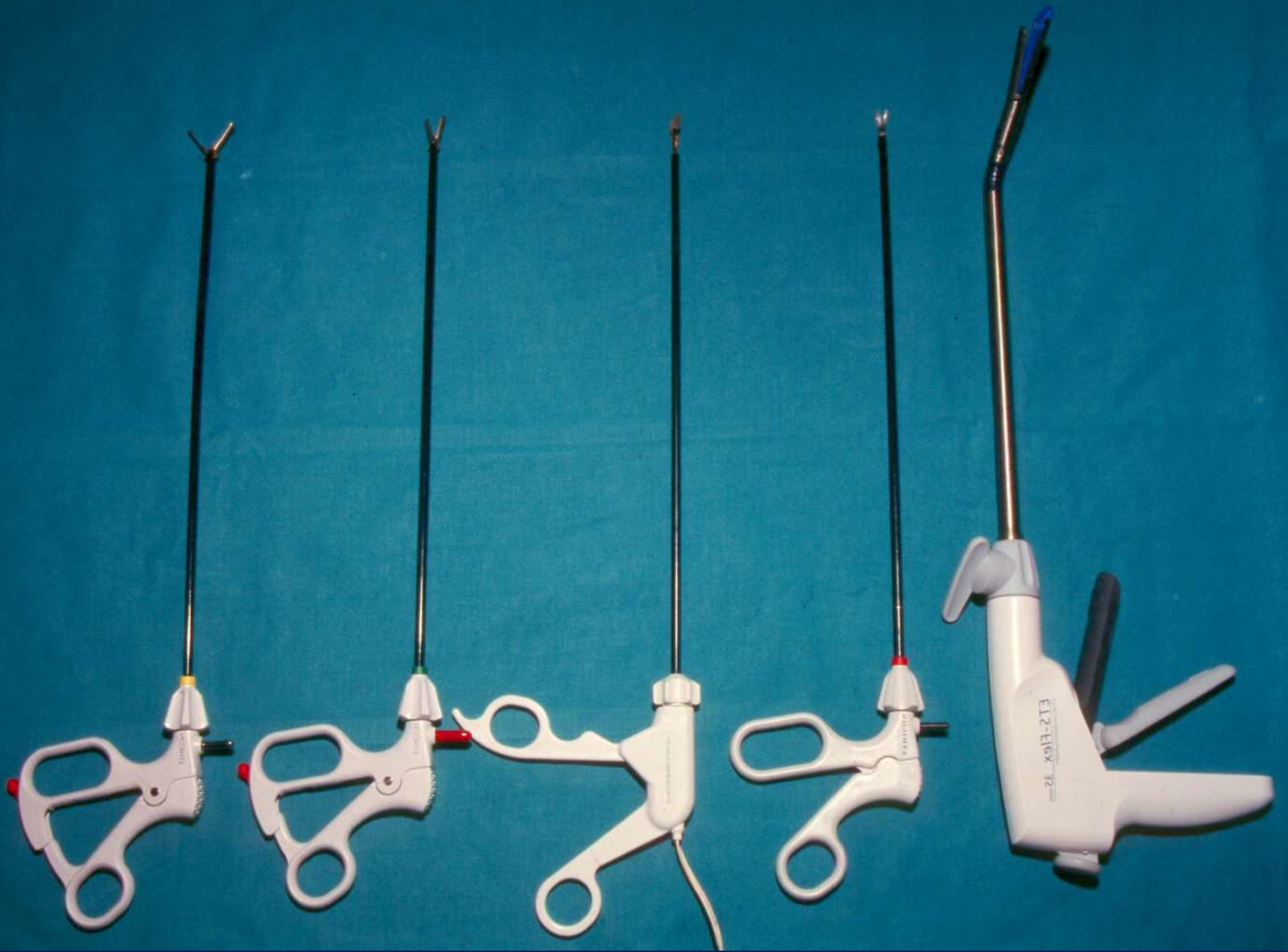
VAGINALNA HISTEREKTOMIJA

- odstranitev maternice skozi nožnico
- indikacije:
 - descensus in prolaps
 - nepravilne krvavitve
 - miomi
 - recidivi CIN po konizacijah
 - mikroinvazivni rak materničnega vratu

LAPAROSKOPIJA

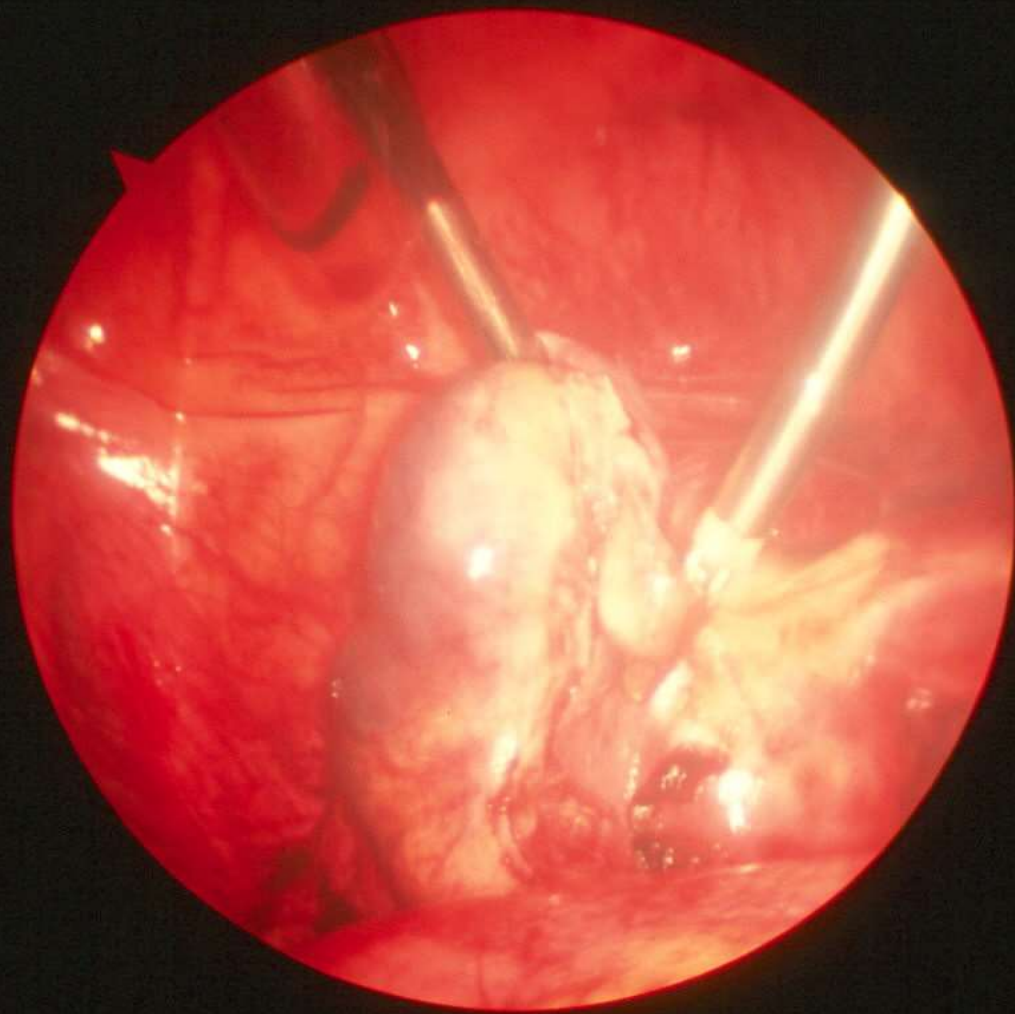
- pregled trebušne votline s pomočjo laparoscopa
- diagnostična: nejasne bolečine v medenici, infertilitnost, majhni adneksalni tumorji, endometrijoza, follow-up malignomov
- terapevtska: sterilizacija, adhezioliza, ablacija depozitov endometrijoze, salpingotomija, salpingektomija, adnektomija, miomektomija

OPERACIJE JAJCEVODOV

- salpingektomija
- salpingoliza
- salpingotomija
- salpingostomija
- fimbrioplastika
- reanastomoza
- implantacija

98 3 12

OPERACIJE JAJČNIKOV

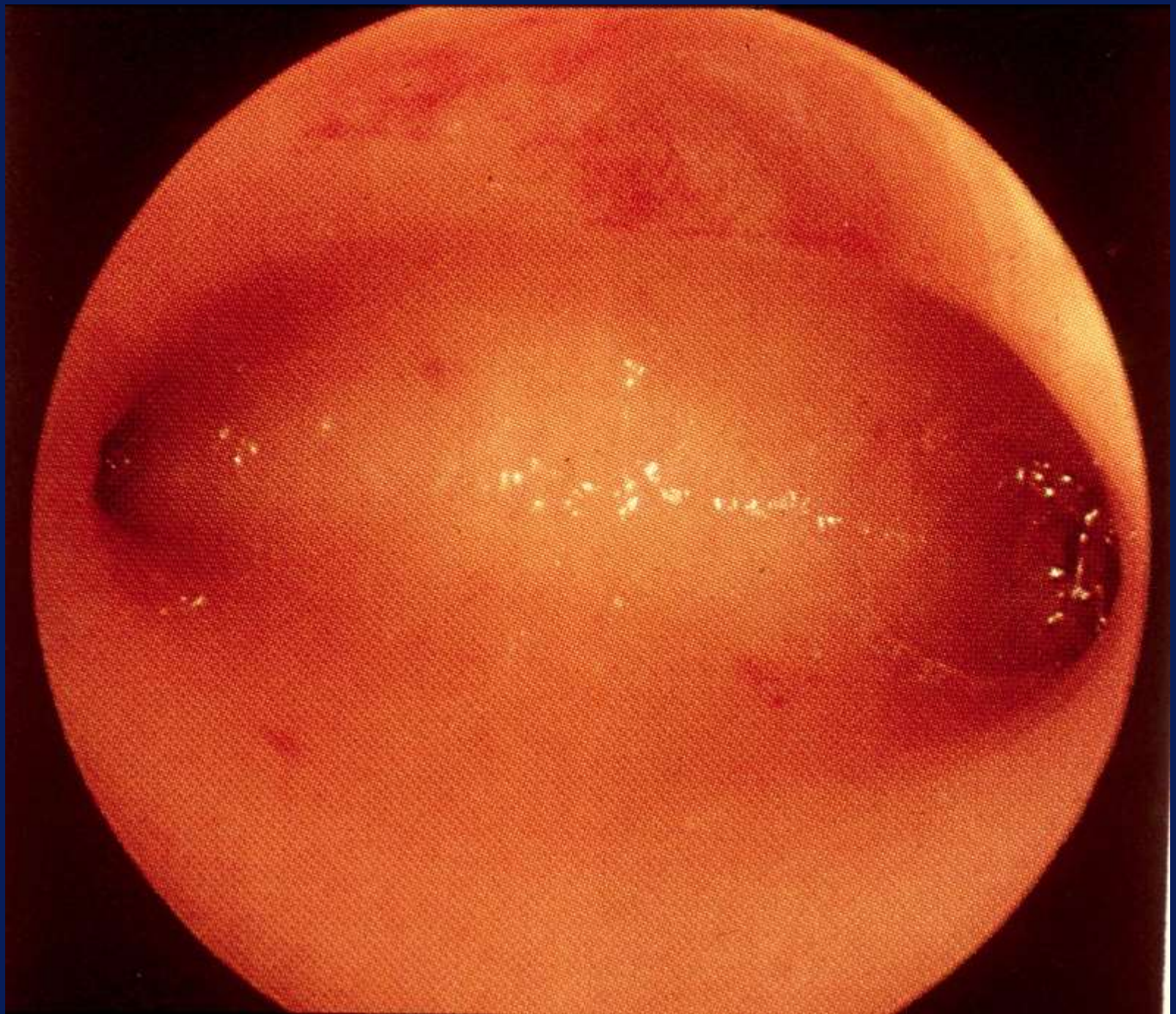
- ovariektomija
- ekstirpacija ciste
- ovarioliza
- resekcija ovarija

OPERACIJE MATERNICE

- miomektomija**
- histerektomija**
 - subtotalna**
 - totalna**
 - radikalna**

HISTEROSKOPIJA

- pregled maternične votline s histeroskopom
- distenzija z ogljikovim dioksidom ali tekočino
- možni so operativni posegi
- indikacije: infertilitnost, nepravilne krvavitve, polipi, miomi, odstranitev IUUV, biopsija endometrija

ZAPLETI PO OPERACIJAH

- pireksija**
- infekcija rane**
- hematom rane**
- dehiscenca rane**
- uroinfekt**
- retenca urina**
- trombembolija**
- pljučni zapleti**